

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, dnia 5 czerwca 2014 r.

LEX-O.4131.5.2014.GSS

**Rada Gminy w Jednorożcu
ul. Odrodzenia 14
06-323 Jednorożec**

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 oraz art. 92 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Rady Gminy w Jednorożcu Nr XLIV/258/2014 z dnia 30 kwietnia 2014 r. w sprawie likwidacji Szkoły Podstawowej w Olszewce w celu utworzenia Filii Publicznej Szkoły Podstawowej im. Adama Chętnika w Jednorożcu wchodzącej w skład Zespołu Placówek Oświatowych w Jednorożcu.

Uzasadnienie

W dniu 30 kwietnia 2014 r. Rada Gminy Jednorożec podjęła uchwałę w sprawie likwidacji Szkoły Podstawowej w Olszewce w celu utworzenia Filii Publicznej Szkoły Podstawowej im. Adama Chętnika w Jednorożcu wchodzącej w skład Zespołu Placówek Oświatowych w Jednorożcu.

Uchwała powyższa została doręczona Wojewodzie Mazowieckiemu jako organowi nadzoru w dniu 6 maja 2014 r. Jako podstawy prawne Rada Gminy wskazała art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. h ustawy o samorządzie gminnym, art. 59 ust. 1 i 2 oraz art. 61 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.). W toku kontroli legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził, iż została ona podjęta z istotnym naruszeniem prawa, w szczególności art. 59 ust. 1 oraz art. 61 ust. 2 ustawy o systemie oświaty.

Zgodnie z art. 59 ust. 1 o systemie oświaty, szkoła publiczna, z zastrzeżeniem ust. 1 i 2, może być zlikwidowana z końcem roku szkolnego przez organ prowadzący szkołę, po zapewnieniu przez ten organ uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole publicznej tego samego typu, a także kształcącej w tym samym lub zbliżonym zawodzie. Organ prowadzący jest obowiązany, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji, zawiadomić o zamiarze likwidacji szkoły: rodziców uczniów (w przypadku szkoły dla dorosłych – uczniów), właściwego kuratora oświaty oraz organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego właściwy do prowadzenia szkół danego typu. Z przedłożonej organowi nadzoru uchwały nie wynikało, aby organ prowadzący szkołę powiadomił o zamiarze likwidacji szkół rodziców uczniów uczęszczających do

likwidowanych szkół. Organ nadzoru przeprowadzając postępowanie wyjaśniające, zwrócił się pismem Nr LEX-O.40.23.2014.GSS z dnia 9 maja 2014 r. do organu prowadzącego szkołę prosząc o przesłanie potwierdzonych za zgodność z oryginałem kopii zawiadomień rodziców uczniów likwidowanej szkoły wraz z potwierdzeniem otrzymania przez nich informacji o zamiarze likwidacji szkoły oraz zawiadomienia właściwego kuratora oświaty o zamiarze zlikwidowania szkoły w Olszewce. W odpowiedzi Wójt Gminy pismem Nr GZ.4315.25.2014 z dnia 19 maja 2014 r. przesłał potwierdzone za zgodność z oryginałem kopie dokumentów:

- powiadomień o likwidacji szkoły w Olszewce,
- kopie opinii Mazowieckiego Kuratora Oświaty kierowanej do wyżej wymienionych szkół,
- opinię Związku Nauczycielstwa Polskiego.

Do korespondencji zostały również dołączone **oświadczenia** – pracowników likwidowanych szkół, którzy zostali zobowiązani przez Wójta Gminy Jednoróżec Pana Michała Lorenca do dostarczenia osobiście zawiadomień o zamiarze likwidacji szkół.

W ocenie Wojewody Mazowieckiego zgromadzony materiał dowodowy, a w szczególności nadesłane przez Wójta Gminy poświadczony za zgodność z oryginałem kopie powiadomień o likwidacji szkoły nie spełniają wymogów określonych w art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. *o systemie oświaty*. Z treści zdecydowanej większości powiadomień nie wynika, w jakiej dacie zostały one doręczone rodzicom. Potwierdzając odbiór tych pism rodzice dzieci, ani osoba je doręczająca nie wskazywały daty tej czynności. Data widnieje jedynie na powiadomieniach, w których rodzice odmawiali przyjęcia pism. Z tego względu uprawnionym jest stwierdzenie, iż wyżej wymienione dokumenty nie potwierdzają, że o zamiarze likwidacji szkoły zawiadomieni zostali wszyscy rodzice i że nastąpiło to co najmniej 6 miesięcy przed terminem likwidacji. Wobec powyższego organ nadzoru stwierdza, że powiadomienie rodziców uczniów o zamiarze likwidacji szkoły narusza w sposób istotny art. 59 ust. 1 ustawy *o systemie oświaty*.

Czynność zawiadomienia chociaż nie jest czynnością prawną, lecz tzw. czynnością materialno-techniczną, pośrednio wywołuje skutki prawne, gdyż warunkuje prawidłowość procedury likwidacyjnej. Rodzice uczniów (opiekunowie prawni) jako sprawujący władzę rodzicielską nad dzieckiem mają interes prawny w tym, aby dostatecznie wcześniej otrzymać informację o zamiarze likwidacji szkoły publicznej, bowiem dotyka ona ich ważnych spraw życiowych. Dlatego informacja o zamiarze likwidacji szkoły powinna zostać imiennie skierowana do każdego z rodziców i musi do niego dotrzeć. Forma w jakiej to nastąpi nie jest zdefiniowana. Powiadomienie nic musi nastąpić na piśmie, powiadomienie osób obecnych na zebraniu oraz skierowanie pisemnych zawiadomień do pozostałych rodziców uczniów czyni zadość wymaganiom, o których mowa w art. 59 ust.1 ustawy *o systemie oświaty*. Dla celów dowodowych organ prowadzący powinien dołożyć starań, aby poświadczyc doręczenie pism listami poleconymi, bądź też obecność rodziców uczniów na zebraniu. Jeżeli władza rodzicielska przysługuje obojgu rodzicom (opiekunom), informacja powinna być adresowana do obojga, a nie tylko do jednego z nich. Powiadomienie może nastąpić w każdej formie, ważne jest, aby było skuteczne. Przepis art. 59 ust. 1 ma charakter bezwzględny w tym znaczeniu, że nie przewiduje odstępstw od zasady w nim wyrażonej, a dotyczącej obowiązku organu zawiadomienia wszystkich rodziców o zamiarze likwidacji szkoły. Takie stanowisko odnośnie opisywanego zagadnienia reprezentuje sądownictwo administracyjne. W uzasadnieniu wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 10 października 2007 r. sygn. akt III SA 437/07 stwierdzono, że „powiadomienie może

nastąpić w każdej formie, ważne jest jednak, aby faktycznie miało miejsce” (zob. też wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 22 marca 2013 r. sygn. akt II SA/Wa 1922/12, LEX nr 1321456). Przywołany pogląd znajduje oparcie w ugruntowanym już orzecznictwie sądów administracyjnych (por. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego: z dnia 3 kwietnia 2007 r. I OSK 66/2007, z dnia 4 września 2008 r. I OSK 265/2008, z dnia 27 października 2009 r. I OSK 871/2009 r.). Do unicestwienia bytu prawnego uchwały o likwidacji szkoły wystarczy, aby tylko jeden z rodziców nie został zawiadomiony o zamiarze likwidacji szkoły na 6 miesięcy przed terminem jej likwidacji (zob. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 7 października 2009 r. I OSK 374/2009).

Za istotne naruszenie prawa należy również uznać likwidację Szkoły Podstawowej w Olszewce, której celem jest utworzenie Filii Publicznej Szkoły Podstawowej w Jednorożcu wchodzącej w skład Zespołu Placówek Oświatowych w Jednorożcu. Z treści uchwały wynika, że stopień organizacyjny planowanej do utworzenia Publicznej Szkoły Podstawowej im. Adama Chętnika w Jednorożcu Filia w Olszewce będzie obejmował klasy I-VI. Uczniowie będą kontynuować naukę w budynku planowanej do likwidacji Szkoły Podstawowej w Olszewce. W związku powyższym utworzenie Publicznej Szkoły Podstawowej im. Adma Chętnika w Jednorożcu Filia w Olszewce narusza art. 61 ust. 1 ustawy *o systemie oświaty*, normujący, że struktura organizacyjna szkoły podstawowej, obejmuje klasy I-VI. Natomiast odstępstwa od tej zasady uregulowane w art. 61 ust. 2, pozwalają na tworzenie szkół z mniejszą liczbą klas, w tym szkół filialnych. Oznacza to, że mogą być tworzone szkoły podstawowe obejmujące tylko część klas szkoły podstawowej, które mogą funkcjonować samodzielnie albo wchodzić w skład zespołu szkół, obejmując jedynie niepełną liczbę klas. Nie może być sytuacji odwrotnej, czyli nie może być tworzona szkoła filialna w sytuacji, gdy posiada strukturę organizacyjną, o jakiej stanowi art. 61 ust. 1 ustawy, to jest obejmującej klasy I-VI. Stanowisko takie podziela Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 22 sierpnia 2013 r. sygn. akt II SA/Wa 664/13 *„stosując zasady wykładni językowej, przepisu art. 61 pow. ustawy, w tym szczególnie zawarty w art. 61 ust. 2 ustawy zwrot „w tym” należy odczytywać w taki sposób, że szkoły filialne mogą obejmować tylko część tych klas. (...) co do możliwości skorzystania z wykładni funkcjonalnej przepisu art. 61 ust. 2 ustawy. Zamiarem ustawodawcy jest niewątpliwie zasada, że struktura organizacyjna szkoły obejmuje klasy od I do VI (art. 61 ust. 1 pow. ustawy), a tylko wyjątkowo, w przypadkach uzasadnionych miejscowymi warunkami mogą być tworzone szkoły filialne, to tworzenie szkół filialnych, które miałyby taką samą strukturę organizacyjną jak szkoły podstawowe o pełnym profilu klas, nie byłoby zgodne z zakreślonym celem”*, (zob. też wyrok z dnia 25 września 2012 r. sygn. akt IV SA/GI 509/12).

W § 7 uchwały Nr XLIV/258/2014 Rada Gminy określiła, że uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. W ocenie organu nadzoru uchwała w sprawie likwidacji (przekształcenia) szkoły posiada charakter wykraczający poza zakres aktu wewnętrznego (indywidualnego). Do adresatów aktu zaliczyć bowiem należy również rodziców oraz uczniów przekształcanej szkoły, co oznacza, że adresat aktu jest określony w sposób generalny, a to zdaniem organu nadzoru implikuje wymóg publikacji aktu w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Istotę uchwały o zamiarze likwidacji (przekształcenia) szkoły analizował Naczelny Sąd Administracyjny w uchwale z dnia 29 listopada 2010r. (I OPS 2/10). Art. 13 punkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000r. *o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych* (Dz. U. z 2011 Nr 197 poz. 1172 ze zm.) przewiduje, iż akty prawa miejscowego stanowione przez organy gminy podlegają ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Art. 4 ust. 1

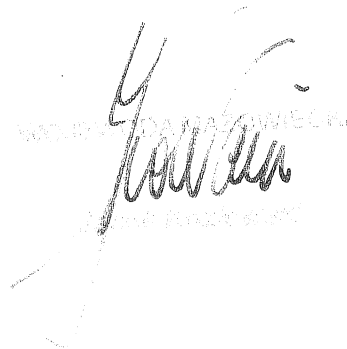
wyżej wymienionej ustawy przewiduje natomiast, iż akty normatywne zawierające przepisy powszechnie obowiązujące ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, o ile dany akt normatywny nie określa terminu dłuższego. W związku z powyższym uchwała Rady Gminy Jednorzec Nr XLIV/258/2014 jako akt prawa miejscowego powinna być opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z uwzględnieniem ustawowego terminu *vacatio legis*. Nieuwzględnienie w treści § 7 przedmiotowej uchwały powyższego trybu publikacji stanowi istotne naruszenie prawa.

Mając powyższe na uwadze organ nadzoru stwierdził, że uchwała została podjęta z istotnym naruszeniem prawa.

Stąd orzeczono, jak na wstępie.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od daty doręczenia, wnoszona za pośrednictwem organu, który zaskarżone orzeczenie wydał.

Informuję, że rozstrzygnięcie nadzorcze wstrzymuje wykonanie uchwały z mocy prawa z dniem jego doręczenia.

Województwo Mazowieckie
Urząd Wojewódzki
Biuro do Spraw Administracyjnych
ul. Piłsudskiego 12
00-910 Warszawa